

REŽISŪROS PAGRINDAI

Dalyko (modulio) pavadinimas LT / EN		Kodas	Studijų programa (-os)
Režisūros pagrindai / Basics of Directing		B095919	Visos, išskyrus <i>Teatro menas (Režisūra)</i> , <i>Kino menas (Vaizdo režisūra)</i>
Dėstytojas (-ai)			Padalinys
Koordinuojantis: lekt. Juozas Javaitis			Vaidybos ir režisūros katedra
Kitas (-i):			
Studijų pakopa			Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (bakalauro)			Pasirenkamas
Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis / Studijų programa		Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Ruduo / Pavasaris / Visos, išskyrus <i>Teatro menas (Režisūra)</i> ir <i>Kino menas (Vaizdo režisūra)</i>		Lietuvių k., rusų k.
Reikalavimai studijuojančiajam			
Išankstiniai reikalavimai: Bendrosios estetikos, literatūros, teatro (kino) ir dramaturgijos istorijos žinios			Gretutiniai reikalavimai (jei yra):
Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	80	34	46
Dalyko (modulio) tikslas			
Studijų dalyko <i>Režisūros pagrindai</i> tikslas – padėti skirtingų studijų programų studentams pasirengti gilesniam teatro / kino meno suvokimui, ugdati kritinius ir analitinius gebėjimus, supažindinant su esminėmis teatro spektaklio / kino filmo kūrimo ir suvokimo nuostatomis.			
Trumpa dalyko (modulio) anotacija (iki 500 simbolių)			
Dalyko <i>Režisūros pagrindai</i> studijų metu studentai supažindinami su teatro (iš dalies ir kino) meno ypatumais, spektaklį / filmą suvokiant kaip meninį pasaulio modelį, taip pat supažindinama su spektaklio / filmo dramaturginės kompozicijos principais, mokantis išskirti sudedamuosius spektaklio / filmo komponentus ir jų tarpusavio sąsajas, taikant kūrinio veiksminės analizės metodą. Auditorinės paskaitos ir seminarai, kurių metu analizuojami matyti spektakliai ir (arba) jų vaizdo įrašai, filmai, leidžia įvertinti psichologinius, etinius, socialinius ir estetinius teatro ir kino meno komunikacijos aspektus; individualios užduoties metu studentai savarankiškai atlieka pasirinkto literatūrinio kūrinio veiksminę analizę ir parengia spektaklio arba filmo pastatymo planą.			

Studijų programos (-ų) ugdomos kompetencijos (programos rezultatų nr.)	Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalykinės srities žinios ir savo profesijos supratimas.	Gebės suvokti teatro (iš dalies kino) meno ypatumus, juos išskirti iš kitų meno rūšių, įvertinti psichologinius, etinius, socialinius ir estetinius teatro (kino) meno komunikacijos aspektus.	Įtraukiamoji paskaita, seminarai, spektaklių / vaizdo įrašų peržiūra ir jų analizė, literatūros skaitymas ir analizė, diskusijos, savarankiškas darbas	<i>Sumuojamasis vertinimas:</i> aktyvus dalyvavimas seminaruose, pasirinkto kūrinio veiksminė analizė (raštu), egzaminas (žodžiu).
Gebėjimas kritiškai ir savikritiškai mąstyti.	Gebės suvokti spektaklio (filmo) dramaturginės kompozicijos principus ir juos analizuoti; išskirti sudedamuosius spektaklio (filmo) komponentus ir jų tarpusavio sąsajas.		
Gebėjimas taikyti įgytas žinias ir spręsti problemas naujoje aplinkoje, platesniuose kontekstuose, susijusiuose su studijuojama sritimi.	Gebės atskirti ir apibūdinti skirtingų žanrų spektaklius (kino filmus) bei įvertinti įvairius teatro (kino) komunikacijos būdus. Įgis gilesnį teatro (kino) meno pažinimą, spektaklį (filmą) suvokiant kaip vientisą kūrinį – režisieriaus sukurtą meninį pasaulio modelį.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškas darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškų studijų užduotys
	Teorinės paskaitos	Individualios paskaitos	Seminarai	Praktikumai	Pratybos	Pasirengimas egzaminui / Repeticijos / Konsultacijos	Egzaminas/įskaita			
1. Įvadas. Kūryba kaip gyvenimo pažinimas per meninius vaizdus: tikrovės, išmonės ir minties / idėjos sintezė. Septyni teatro meno ypatumai: <ul style="list-style-type: none"> • Teatras – interpretavimo menas; • Teatras – vizualinis menas; • Teatras – menų sintezė; • Teatras – kolektyvinis menas; • Teatras – momentinis menas, išreikštas laike ir erdvėje; • Aktorius teatre – kūrėjas ir kūrinys; • Žiūrovas – spektaklio dalyvis. Teatro etikos pagrindai: kolektyvinio darbo, drausmės, pagarbos ir atsakomybės pradmenys.	2							2		-
2. Literatūra ir teatras (kinas): pjesė, inscenizacija (ekranizacija), scenarijus, spektaklis (filmas). Literatūrinės ir veiksminės kūrinio analizės ypatumai ir skirtumai. Veiksmas ir konfliktas – aktoriaus ir režisieriaus kūrybos medžiaga. Veiksminės analizės metodas spektaklio (filmo) kūrimo procese.	2		2					4	6	Individualiai pasirinkti literatūros kūrinių (trumpą pjesę arba novelę) savarankiškai veiksminei analizei atlikti viso semestro metu.
3. Drama kaip įvykių seka. Įvykis kaip vizualus psichofizinis procesas, išreikštas laike ir erdvėje. Pjesės (kino scenarijaus) segmentavimas įvykiais. Kas yra mizanscena. Kas yra kadras, jo kompozicija ir turinys.	2							2	4	Peržiūrėti pasirinktą arba nurodytą aktualų teatro spektaklį (kino filmą) ir jį išanalizuoti kaip įvykių seką.
4. Duotosios aplinkybės ir jų atranka. Trys aplinkybių ratai. Dominuojanti aplinkybė. Įvykio pavadinimas. Aktoriaus tikslas ir veiksmas įvykyje. Veiksmas kaip psichofizinis tikslo siekimo procesas. Veiksmo ir jo pasekmių vertinimo procesas tarp įvykių. Veiksmas kaip poelgis. Konfliktas kaip etinė spektaklio (filmo) herojaus raida.	4		2					6	5	Pjesės ir matyto spektaklio (arba filmo) sukūrimo konteksto analizė: laikmetis, kūrėjų intencijos (pvz., jų interviu), kritikų vertinimai.
5. Tekstas ir potekstė. Verbalinė ir somatinė aktoriaus kalba. Monologas ir vidinis monologas. Veiksmas ir prisitaikymai.	2		2					4	3	Pasirinkto kūrinio analizė ir segmentavimas įvykiais.
6. K. Stanislavskio organiško elgesio scenoje dėsnis. Sceninio bendravimo ypatumai. Personažų santykiai ir hierarchija. Kas yra etiudas.	4		2					6	4	Pasirinkto kūrinio dialogų ir personažų veiksmo kaip psichofizinio proceso, siekiant tikslo, analizė.

Charakteris ir charakteringumas. Aktoriaus sceninis įtaigumas. Kas yra improvizacija										
7. Režisūrinė spektaklio (filmo) kompozicija. Penki esminiai spektaklio (filmo) įvykiai. Ištinis veiksmas ir dominuojanti aplinkybė bei jų sąveika dramatinio konflikto raidoje. Aukščiausiasis personažo tikslas. Aukščiausiasis spektaklio tikslas.	2							2	2	Pasirinkto kūrinio esminių įvykių apibūdinimas, temos ir problematikos formulavimas.
8. Pjesės autoriaus jausmų prigimtis ir spektaklio (filmo) žanras. Kas yra atmosfera. Klasikinės ir šiuolaikinės pjesės (filmo scenarijas) interpretavimo ypatumai.	2							2	6	Pasirinkto kūrinio konteksto analizė: informacijos apie autoriaus kūrybą, biografiją ir laikmetį rinkimas.
9. Dramaturgas, režisierius, aktorius, scenografas, kompozitorius, choreografas šiuolaikiniame teatre (kine). XX-XXI a. teatro (kino) režisūros ir teatrinės (kinematografinės) kalbos apraiškų apžvalga. Postdraminio teatro ypatumai. Šiandieninė kinematografija. Teatras (kinas) kaip tekstas: psichologiniai, etiniai, socialiniai ir estetiniai teatro (kino) meno komunikacijos aspektai.	4							4	16	Galutinis pasirinkto kūrinio režisūrinės eksplikacijos parengimas su vaizdinėmis iliustracijomis. Pasirinkto spektaklio (filmo) peržiūra ir pasiruošimas jo savarankiškai veiksminei analizei egzamino metu.
Egzaminas							2	2		
Iš viso	24	0	8	0	0	0	2	34	46	

Vertinimo strategija	Svoris, proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Teatrų lankymas (filmų peržiūros) ir aktyvus dalyvavimas seminaruose, analizuojant matytus spektaklius ir spektaklių vaizdo įrašus arba kino filmus.	20 %	Semestro metu	<ul style="list-style-type: none"> Seminarų ir diskusijų metu aktyviai reikšti savo nuomonę ir požiūrį, aptariant spektaklius (filmus); Naudoti paskaitų metu įsisavintus profesinius terminus, analizuojant spektaklius (filmus).
Individualiai pasirinkto literatūros kūrinio (trumpa pjesė arba novelė) veiksmine analizė.	30 %	Semestro pabaigoje	<ul style="list-style-type: none"> Raštu apibrėžti pasirinkto kūrinio temą, idėją, pradinę aplinkybę bei įvykį ir kitus esminius kūrinio įvykius, išvardinti įvykių seką, apibūdinti ištinis veiksmą ir dominuojančią aplinkybę bei suformuluoti kūrinio dramaturginį konfliktą; Pateikti vizualinį spektaklio (filmo) sprendimą (scenografija, atmosfera, stilius etc.) bei personažų charakterių asociatyvių inspiracijų pavyzdžius (vaizdus), taip pat parinkti sumanymui įgyvendinti tinkamus aktorių tipažus.
Egzaminas	50 %	Egzaminų sesijos metu	Žodžiu išanalizuoti pasirinktą spektaklį (filmą), pritaikant paskaitų metu įgytas teorines žinias, naudojant profesinius terminus, gebėti juos paaiškinti (pvz., kas yra įvykis, veiksmas, ištinis veiksmas, potekstė, somatinė kalba, duotosios aplinkybės, konfliktas, charakteris, autoriaus jausmų prigimtis, tema, problema, etc.).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomi studijų šaltiniai				
Peter Brook	1992	Tuščia erdvė		Vilnius: Scena
Savarankiškai pasirinkti aktualių Lietuvos teatrų spektaklių arba filmų recenzijų ir kt. publikacijų apie teatrą / filmą autoriai	2000 / 2017	Aktualūs Lietuvos teatrų spektakliai, filmai, dramaturgai, režisieriai, aktoriai		http://www.menufaktura.lt/?m=1025
Papildomi studijų šaltiniai				
Hans-Thies Lehmann	2010	Postdraminis teatras		Vilnius: Menų spaustuvė
Carl Gustav Jung	2015	Archetipai ir kolektyvinė pasąmonė		Vilnius: Margi raštai

Aprobuota <i>Vaidybos ir režisūros</i> katedroje: data, posėdžio protokolo Nr.		
Registracijos studijų dalykų (modulių) registre Nr. ir data		